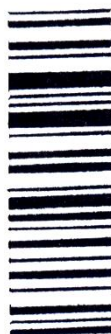

شماره داوطلب
نام خانوادگی و نام

خراسان رضوی
شهر

سروش اندیشه
مؤسسه فرهنگی هنری

آزمون تشریحی

۱۴۰۴/۰۹/۲۰

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
مؤسسه سروش اندیشه حیات

آزمون جمع بندی مباحث دوازدهم انسانی

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سوال: ۵۱ عدد

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	عربی	۱۱	۱	۱۱	۳۰ دقیقه
۲	دینی	۱۵	۱	۱۵	۳۰ دقیقه
۳	فنون	۱۲	۱	۱۲	۳۰ دقیقه
۴	جامعه	۱۳	۱	۱۳	۳۰ دقیقه

به دانش فزای و به یزدان گرای ، که او باد جان تورا رهنمای (فردوسی)

۱ ترجم کلمات الّتی تحتها خطّ:

الف) الحَديدُ مُوصَّلٌ لِلحرارةِ والكهرباءِ. ۰.۲۵

ب) قَدْ سَهَّلَ الدِّيناميتُ حَفَرَ الْأَنْفاقِ. ۰.۲۵

۲ اُكْتُبْ مُفْرَدَ الْكَلِمَةِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ.
انْفَجَرَتِ الْأَرْضُ فِي تِلْكَ الْقَنَاةِ بِمِقْدَارٍ مِنَ الدِّيناميتِ بَلَغَ خَمْسَةَ أَطْنانٍ. ۰.۲۵

۳ اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغَتَيْنِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَرَادِفَتَيْنِ وَ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ: (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ)
«الصَّبِيُّ، صَعَبٌ، تَمَّ، سَهْلٌ، أَفَادَ، الطُّفْلُ»

الف) = ۱

ب) ≠ ۱

۴ كَمِّلِ الْفَرَاغَاتِ فِي التَّرْجُمَةِ الْفَارْسِيَّةِ.

الف) يَسْتَفِيدُ الْمُهَنْدِسُونَ مِنَ الدِّيناميتِ لِحَفْرِ الْأَنْفاقِ وَ شَقِّ الْقُنُوتِ وَ إِنْشاءِ الطُّرُقِ.
مهندسان از ديناميت براي كندن و كانالها و راهها استفاده مي كنند. ۰.۷۵

ب) نَعُودُ بِاللّهِ مِنْ سُبَاتِ الْعَقْلِ وَ قُبْحِ الزَّلَلِ وَ بِهِ نَسْتَعِينُ.
از خِرَد و زشتي به خدا پناه مي بريم و از او ۰.۷۵

۵ عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى.
الف) الْعَصَاةُ (ب) الْمُسْجَلُ (ب) الْمُعَوَّقُ (ت) الْجَوَالُ ۰.۲۵

۶ تَرْجِمْ هَذِهِ الْجُمْلَةَ.

الف) هَذِهِ الْحَادِثَةُ لَمْ تُضْعِفْ عَزْمَهُ، فَقَدْ وَاصَلَ عَمَلَهُ دَوَّوياً. ۰.۵

ب) وَ بَعْدَ أَنْ اخْتَرَعَ نَوِيلَ الدِّيناميتِ، إِزْدَادَتْ الْحُرُوبُ. ۰.۵

۷ عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِمَا أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطٍّ.
أَكَلْتُ مِنَ الْأَطْعَمَةِ الَّتِي كَانَتْ فِيهَا عَنَاصِرٌ مُفِيدَةٌ.

الف) أَكَلْتُ:

۱) فعل ماضى - دوم شخص - مفرد - مذكر - ثلاثى مجرد / فاعل «أنا» مستتر ۰.۲۵

۲) فعل ماضى - اول شخص - مفرد - ثلاثى مجرد / فاعل «ت»

ب) الْأَطْعَمَةُ:

۱) اسم - جمع مکسر - مذکر - معرفه / مجرور به حرف جر

۲) اسم - جمع مکسر «مفرد: مطعم» - نکره / مضاف الیه

پ) مُفِيدَةٌ:

۱) اسم فاعل - مؤنث - معرفه - مفرد / مضاف الیه

۲) اسم فاعل - مؤنث - نکره / صفت

۸ مَيِّزُ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ:

يُحَاسِبُ الْبَخِيلَ فِي الْآخِرَةِ مُحَاسِبَةَ الْأَغْنِيَاءِ.

﴿كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتَ وَالْمَرْجَانَ﴾

شَعَرَ بِالذَّنْبِ وَبَقِيَ حَزِينًا.

﴿...كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ...﴾

الف) الحال

ب) اسم الحروف المشبهة بالفعل

۹ مَيِّزُ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ : أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا - اِسْتَغْفِرْتُ اللَّهَ اِسْتَغْفَارًا - يَسْتَطِيعُ كُلُّ شَخْصٍ صُعودَ الْجَبَلِ إِلَّا الضَّعِيفَ.

الف) الحال

۱۰ مَيِّزِ الْحَالِ وَ الصِّفَةِ بَيْنَ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ ثُمَّ تَرَجِّمِ الْعِبَارَاتِ.

الف) دَخَلَتِ الْبِنْتُ فَرَحًا الْغُرْفَةَ

ب) النَّاسُ شَاهَدُوا الْأَصْنَامَ مُكْسَرَةً.

پ) هَذَا السُّمَكُ يَأْكُلُ فَرَائِسَ حَيَّةٍ.

ت) هَذَا السُّمَكُ يَأْكُلُ الْفَرَائِسَ حَيَّةٍ.

ث) هَذَا السُّمَكُ يَأْكُلُ الْفَرَائِسَ حَيَّةٍ.

ج) كَانَ النَّاسُ يُشَاهِدُونَ إِبْرَاهِيمَ مُبْتَسِمًا فِي النَّارِ.

۱۱ عَيِّنِ نَوْعَ الْكَلِمَاتِ:

«وَجَادِلْهُمْ بَالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ» - يَبْقَى الْمُحْسِنُ حَيًّا - قُمْ عَنْ مَجْلِسِكَ لِأَيِّكَ - أَيُّهَا الْأَوْلَادُ الْمُؤَدَّبُونَ.

الف) اسم الفاعل

ب) اسم التفضيل

۱ با توجه به آیات قرآن و روایات پاسخ دهید.

با توجه به آیه شریفه ﴿ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ﴾ به سؤالات زیر پاسخ دهید:

۰.۷۵

الف) آیه را ترجمه کنید.

ب) آیه به کدامیک از شواهد وجود اختیار اشاره می‌کند؟

۰.۲۵

۲ حدیث امام صادق (ع) که می‌فرماید: «مَنْ يَعِيشُ بِالْإِحْسَانِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَعِيشُ بِالْأَعْمَارِ» به کدامیک از سنت‌های الهی اشاره دارد؟

۰.۵

۳ نیازمندی موجودات جهان به خدا از چند جهت است؟ نام ببرید.

۴ هریک از موارد سمت راست با کدامیک از موارد سمت چپ، ارتباط دارد. (در سمت چپ یک مورد اضافی است).

الف) اعتقاد به اینکه موجودات، همه مخلوق خدا هستند.	۱) توحید در ربوبیت
ب) تدبیر امور همه مخلوقات، تنها به دست خداست.	۲) توحید در عبادت
ج) چون خدا تنها خالق جهان است، پس تنها مالک آن نیز هست.	۳) توحید در ولایت
د) مخلوقات جز به اجازه خدا نمی‌توانند در جهان تصرف کنند.	۴) توحید در خالقیت
	۵) توحید در مالکیت

۱

۰.۵

۵ اعتقاد به توانایی اولیای دین در شفا دادن، چه موقع موجب شرک است؟

۱

۶ توضیح دهید چرا تصور اینکه «خداوند در آفرینش جهان شریکی دارد» صحیح نیست؟

۰.۵

۷ چرا انسان موحد در برابر موجودات جهان مسئول است؟

۱

۸ در چه صورتی انسان دچار شرک عملی می‌شود؟

۰.۷۵

۹ راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او، چگونه سبب تقویت اخلاص می‌شود؟ توضیح دهید.

۰.۵

۱۰ حُسن فعلی را تعریف کنید.

۰.۵

۱۱ چرا فقط با زندگی در یک جهان قانونمند است که امکان بهره‌مندی از اختیار و انتخاب برای انسان وجود دارد؟

۰.۵

۱۲ علل عرضی را تعریف کنید.

۱

۱۳ انسان با کدام سنت الهی می‌تواند آسان‌تر به مقصد برسد؟ آن را نام برده و توضیح دهید و یکی از جلوه‌های آن را بنویسید.

۰.۵

۱۴ چرا در تعلیم دینی سفارش به کتمان گناه شده است؟

۰.۷۵

۱۵ «قساوت قلب» را به‌عنوان یکی از آثار گناه توضیح دهید.

۱ درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

(الف) سبک بازگشت تحول‌چندانی در ویژگی‌های سخن به وجود نیاورد، بلکه بازگشتی به دوره‌های عراقی و هندی بود.

(ب) در شعر مشروطه مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی، عارفانه‌سرایي و غزل‌گویی تا حد زیادی کارایی خود را از دست داد.

(ج) یکی از قوت‌های تکنیکی داستان‌های دوره مشروطه حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه‌های داستان و سخن گفتن او با خواننده است.

(د) در عصر بیداری ورود واژه‌ها و اصطلاحات انگلیسی، روسی، فرانسوی و ترکی به خاطر ارتباط با اروپا و ظهور علوم و فنون جدید گسترش یافت.

۲ مشخص کنید هر یک از آثار ذکرشده در ستون «ب» مربوط به کدام نویسنده یا شاعر در ستون «الف» است؟

گروه «الف»	گروه «ب»
۱) میرزاده عشقی	تاریخ تطوّر نظم فارسی
۲) میرزا حسن‌خان بدیع	سه تابلوی مریم
۳) قائم مقام فراهانی	شمس‌الدین و قمر
۴) ملک‌الشعرا بهار	منشآت

۳ نقد و تحلیل نظم و نثر (۶.۵ نمره)

با توجه به ابیات زیر که از «عارف قزوینی» است، به سؤالات زیر پاسخ دهید.

«نالۀ مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است

فکری ای هم‌وطنان در ره آزادی خویش / بنمایید که هر کس نکند مثل من است

خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌ال‌حزن است»

(الف) مفهوم «بیگانه‌ستیزی» در کدام بیت وجود دارد؟

(ب) کدام واژه در ابیات بالا نشانگر سرزمینی است که مردمش با مشترکات قومی و فرهنگی و زبانی در آن زندگی می‌کنند؟

(ج) واژه‌ای در بیت اول پیدا کنید که مفهوم مجازی دارد.

(د) یک ویژگی فکری و یک ویژگی ادبی برای بیت دوم بنویسید.

۴ تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)

در عبارت‌های زیر پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.

(الف) در دوران مشروطه مجله (بهار - نوبهار) با مدیریت «ملک‌الشعرا بهار» منتشر شد.

(ب) صباي کاشانی یکی از آثار خود را به نام «گلشن صبا» به تقلید از (بوستان - گلستان) سعدی پدید آورد.

(ج) تنها اثر قابل توجه در زمینه تحقیقات ادبی و تاریخی در دوره بیداری کتاب (شمس و طغرا - تاریخ بیداری ایرانیان) است.

۵ با توجه به بیت «سر تا به قدم تیغ دعاییم و تو غافل / هان واقف دم باش رسیدیم، رسیدیم»:

(الف) پایه‌های آوایی دوم و چهارم مصراع دوم را بنویسید و نشانه‌های هجایی آنها را در جدول قرار دهید. (توجه: بیت را به‌صورت ناهمسان برش

بزنید.)

پایه‌های آوایی				
نشانه‌های هجایی				

(ب) وزن همسان بیت بالا را بنویسید.

۶ با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید.

«شو منفجر ای دل زمانه / و آن آتش خود نهفته میسند»

الف) پایه‌های آوایی اول و سوم مصراع اول و نشانه‌های هجایی آن را در جدول بنویسید. (بیت را براساس شکل اول برش هجایی بنمید).

پایه‌های آوایی			
نشانه‌های هجایی			

ب) تقطیع هجایی دوم بیت بالا کدام گزینه است؟

۱) مفعولُ مفاعِلن فَعولن ۲) مفعولُ مفاعِلن فَعولن

۷ اختیارات شاعری زبانی را در بیت زیر مشخص کنید.

به صد جان ارزد آن رغبت که جانان نخواهم گوید و خواهد به صد جان

۸ با توجه به بیت «من و تو غافلیم و ماه و خورشید / بر این گردون گردان نیست غافل» به سؤالات پاسخ دهید.

الف) اختیار زبانی «امکان حذف همزه» در چندمین رکنِ مصرعِ دوم، وجود دارد؟

ب) کدام اختیار زبانی در هجای سومِ مصرعِ اول، دیده می‌شود؟

۹ آرایه مناسب هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید.

۱) شهریاریم و گدای در آن خواجه که گفت / خوش تر از فکر می و جام چه خواهد بودن (تضمین - تلمیح)

۲) چو بخشایش پاک یزدان بود / دم آتش و آب یکسان بود (تلمیح - تضمین)

۳) محیط تنگ دلم را شکسته رسم کنید / خطوط منحنی خنده را خراب کنید (مراعات نظیر - تلمیح)

۱۰ در بیت «هر کاو نظری دارد با یار کمان ابرو / باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها»:

الف) آرایه‌های «تشبیه» و «استعاره» را پیدا کنید.

ب) دو دسته واژه بیابید که مراعات نظیر داشته باشند.

۱۱ با توجه به مصراع «روی و چشمی دارم اندر مهر او» کدام گزینه می‌تواند «نشر» برای «لف» مشخص شده باشد؟

الف) زر ب) گل ج) گوهر د) سرو

۱۲ استفاده از دو واژه در سخن که از نظر معنی عکس یا ضد یکدیگر باشند، کدام آرایه بدیع معنوی نامیده می‌شود؟ آن را در بیت زیر مشخص کنید.

«هر چه جز بار غمت بر دل مسکین من است برود از دل من، وز دل من آن نرود»

۱.۲۵

۰.۵

۰.۲۵

۰.۲۵

۰.۷۵

۱

۰.۲۵

۰.۲۵

۱ عبارت‌های صحیح یا غلط را با «ص» و «غ» مشخص کنید.

الف) ما اغلب از آگاهی و دانشی که درباره کنش‌های خود داریم و اهمیت و نقشی که این آگاهی در زندگی ما دارد، غافلیم.

ب) علوم انسانی به دلیل اینکه به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند علوم تفهیمی نامیده می‌شوند.

ج) هر وقت در یک جامعه مسئله خاصی مطرح می‌شود زمینه برای پیدایش و رشد دانش عمومی درباره آن نیز فراهم می‌شود.

د) پیش‌بینی در علوم اجتماعی به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی پیچیده‌تر از علوم انسانی است.

۲ در هر عبارت، کدام یک از مفاهیم داخل کمانک (پرانتز) صحیح است؟

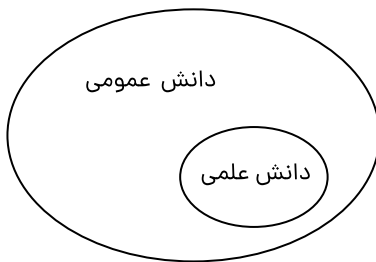
الف) هر آنچه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود، مطالعات مدرسه‌ای، دانشگاهی و ... می‌آموزند (ذخیره دانشی - دانش عمومی) آنها را شکل می‌دهد.

ب) تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره (دانش عمومی - دانش علمی) جهان اجتماعی می‌افزاید.

ج) علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره (علوم انسانی - علوم طبیعی) و فناوری حاصل از آن را دارند.

د) علوم انسانی به دلیل اینکه به انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان می‌پردازند (علوم تفهیمی - علوم انتقادی) نامیده می‌شوند.

۳ شکل مقابل ارتباط دانش علمی و عمومی را چگونه معرفی می‌کند؟

۴ روش مطالعه جامعه در رویکرد تبیینی چگونه است؟

۵ نظم اجتماعی با قواعد اجتماعی چه رابطه‌ای دارد؟

۶ پیامد یکسان دانستن طبیعت و جامعه چیست؟

۷ همراهی همدلانه به چه معناست؟ مثال بزنید.

۸ چرا کنش انسان‌ها را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد؟

۹ تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی چه نتیجه‌ای دارد؟

۱۰ هر عبارت به کدام رویکرد جامعه‌شناسی مرتبط است؟

الف) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

ب) کنش‌های اجتماعی و معنای آنها

۱۱ در چه شرایطی از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌شود؟

۱۲ جدول زیر را کامل کنید.

هدف	روش	رویکرد
.....		تبیینی
.....		تفسیری

۱۳ پی بردن به هدف و دلالت‌های کنش مستلزم چیست؟